Rok I. Nr 6.

Biuletyn
Nauczycielskiego Ogniska Krajoznawczego.

Kraków. Czerwiec 1932.

Zasadnicze wytyczne kursu geograficzno-krajoznawczego.

Kurs ma dać nauczycielowi pewien zasób zasadniczych wiadomości z zakresu krajoznawstwa, wskazać mu, jak ma krajoznawstwo wprowadzić do nauki szkolnej i zachęcić go do samodzielnej pracy krajoznawczej. Nauczyciel musi własną pracą zdobywać wiedzę o kraju, a na kursie ma otrzymać wskazówki i zachętę do studjów w tym kierunku.

Kurs, który 4. lipca rozpoczynamy, stanowi drugą część kursu zeszłorocznego. Pierwsza część miała charakter przyrodniczo-geograficzny, a tegoroczna część antropogeograficzny. W pierwszej części omówiono podłoże przyrodnicze - ziemię, a obecnie zajmiemy się człowiekiem.

Każdy uczestnik kursu powinien o ile możności przygotować się np. przeczytać którąś z geografij gospodarczych i jakąś książeczkę o ludzie polskim. Dla dostarczenia prelegentom materjału do ćwiczeń i pogadanek należy porobić przed przyjazdem na kurs notatki ze spostrzeżeń poczynionych w miejscu swego pobytu. Notatki te powinny obejmować sposób gospodarki, organizacje społeczne, życie kulturalne, zwyczaje doroczne, plan wsi, budownictwo, strój, pożywienie ludu, przemysł fabryczny i ludowy i t. p. zjawiska związane z programem kursu. Materjały przywiezione na kurs ożywią i ułatwią pracę prelegentom i pozwolą im oprzeć ćwiczenia i pogadanki o własne spostrzeżenia słuchaczy.

Główny nacisk będzie położony na wycieczki, około których koncentrować się będzie praca prelegenta i słuchacza. Po wycieczce słuchacze zdawać będą sprawę z wiadomości zdobytych i z poczynionych spostrzeżeń.

Dla zapoznania się z zabytkami Krakowa i okolicy powinni słuchacze zakupić sobie przewodnik po Krakowie i okolicy (Estreicher, Bajlewicz, Bąkowski) każdy też powinien mieć mapę okolic Krakowa.

Rozpoczęcie Kursu.

Kurs rozpocznie się dnia 4. lipca o godz. 9 Mszą Św. w katedrze na Wawelu. Otwarcie Kursu nastąpi o godz. 10 w sali wykładowej Wyższego Kursu Nauczycielskiego na Wawelu - Zamek 9.

Internat i kuchnia mieszczą się w tym gmachu, w którym odbywać się będą wykłady.

Sprawozdanie z wycieczki do Bronowic Wielkich

napisane przez Władysława Czerneckiego ucznia kl. IV Szkoły Ćwiczeń.

Pojechaliśmy z panem profesorem do Bronowic Wielkich, które są położone na półn. zachód od Krakowa. Przez wieś prowadzi szeroki gościniec obsadzony kasztanami. Po obu stronach stoją domy. Przed domami stoją studnie ponumerowane, aby starostwo mogło je kontrolować. Bronowice liczą przeszło 2100 mieszkańców, którzy są narodowości polskiej, jest tam tylko jeden Niemiec ogrodnik. Domy są przeważnie budowane z drzewa, z wierzchu malowane na kolor niebieski farbkowy - kryte słomą, również i zabudowania gospodarcze, a więc stodoły i stajnie, również drewniane i kryte strzechą. Są też domy murowane, ale tych jest mniej n. p. szkoła lub budynek wynajęty na klasy. Byliśmy u wójta, który mieszka w chacie tak, jak ogół gospodarzy, tylko w kącie izby stoją półki, na których mieszczą się książki i wszelkie akta gminne. Pokazywał nam różne księgi, a więc książkę, w której zapisane wszelkie akta, które przychodzą do gminy i które wójt wysyła, a każdy akt ma swą liczbę. Kościół jest mały, ale ładny. Jest w nim obraz Królowej Korony Polskiej przedstawionej w stroju ludowym bronowickim, malowany przez Tetmajera. Jest również w Bronowicach ochotnicza straż pożarna, aby w razie wypadku pożaru, spieszyć na ratunek nieszczęśliwym. Spółdzielni tam niema, sklep Kółka Rolniczego jest w Bronowicach Małych. Opowiadał nam wójt, że mają kasę Stefczyka, w której mogą w razie potrzeby zaciągać pożyczki. W Bronowicach widzieliśmy sklepy chrześcijańskie. Byliśmy też w szkole, gdzie dowiedzieliśmy się od dzieci, że ich rodzice są przeważnie rolnikami, jednak część ich jest rzemieślnikami i dochodzą do Krakowa do pracy, inni dostarczają nabiału, a jeszcze inni zajmują się warzywnictwem i jarzyny przywożą do Krakowa na targ. Zwiedziliśmy też duży ogród pewnego Niemca. Pokazywał nam cieplarnie, a w nich mnóstwo kwiatów i jarzyn. Również dostarcza je do miasta. Przechodząc, widzieliśmy kilka stawów. W Bronowicach jest tylko jedna cegielnia, a więc przemysł nie jest tam rozwinięty.

Ulgi przejazdowe dla zbiorowych wycieczek szkolnych.

Stosownie do decyzji Pana Ministra z dnia 20 maja rb. wychowańców - bez różnicy płci i wieku wszelkich zakładów naukowych państwowych lub prywatnych, którym przyznane są prawa zakładów naukowych państwowych, jak również towarzyszący im personel nauczycielski, przewozi się normalnotorowemi polskiemi kolejami państwowemi przy zbiorowych wycieczkach krajoznawczych, składających się co najmniej z 10 osób, bez względu na odległość w wagonach kl. III pociągów osobowych, objętych rozkładem jazdy, za opłatą 1 czwartej taryfy normalnej (Cz. II TOBE Dz. Tar. i Zarz. Kol. z r. 1931 Nr. 8 poz. 86).

Przejazd ulgowy za opłatą 1 czwartej taryfy normalnej w wagonach kl. III pociągów osobowych może być również przyznany przy zbiorowych przejazdach grup, złożonych co najmniej z 10 osób:

a) wychowańcom szkół, nie mających praw zakładów naukowych państwowych, za poparciem przełożonej władzy państwowej;

b) wychowańcom ochronek, burs i t. p. o charakterze zakładów naukowych;

c) związkom harcerskim przy wycieczkach wychowawczych lub sportowych;

d) nauczycielom i nauczycielkom szkół powszechnych na podstawie zaświadczeń przełożonych władz szkolnych.

Rozporządzenie niniejsze obowiązuje w okresie czasu od dnia 1 czerwca 1932 r. do dnia 31. sierpnia 1932.

Orli Lot.

Na treść zeszytu 6. składają się przemówienia Basi Szumańskiej składającej imieniem młodzieży krajoznawczej hołd Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej I. Mościckiemu na zamku w Warszawie, przemówienie P. Min. ośw. J. Jędrzejewicza, wygłoszone na uroczystej akademji P. T. K. w Warszawie, interesujące spostrzeżenia P. Dr. G. Leńczyka o bogach skalnych i P. M. Biegunówny na temat solidarności ludu. Dla przypomnienia nieznanych ogółowi „Obrazów z życia i natury" W. Pola drukuje Orli Lot przepiękny ustęp „Z puszczy" zawierający arcyciekawe i przemiłe opowiadanie o „bogunce", które nadaje się do czytania na lekcji szkolnej. Dopełniają treści zeszytu wrażenia ze „Zlotu" młodzieży w Warszawie i z wystawy prac krajoznawczych młodzieży.

Orli Lot zamawiać należy w księgarni „Orbis" Kraków, Barska 41, przedpłata roczna 5 złotych konto P. K. O. 409 870.

Adres Redakcji Orlego Lotu - Kraków, Oleandry 5 Miejski Dom Wycieczkowy.

Adres Komisji Kół Krajoznawczych - Kraków, Oleandry 5 Miejski Dom Wycieczkowy.

Prezes Komisji i redaktor Orlego Lotu urzęduje w Miejskim Domu Wycieczkowym II p. pokój nr. 12 codziennie od godz. 17—18-tej.

Prezydjum Komisji K. K. M. S. prosi wszystkich P. P. Opiekunów Kół Krajoznawczych w Krakowie i powiecie krakowskiem oraz Słuchaczy kursu geogr. - krajozn. o sprawozdanie z prób wprowadzania krajoznawstwa do nauki szkolnej i o uwagi, które się na ten temat nasuwają.

Kierownictwo Kursu Geograficzno Krajoznawczego w Krakowie zawiadamia że do dnia 20 czerwca zostali przyjęci na Kurs P. P.: Bohaczykówna Eugenja, Bohaczykówna Anna, Cichowska Zofja, Fajgengolcówna Hasia, Gołębiewska Helena, Ingramówna Katarzyna, Józefowiczówna Wanda, Kędrzanka Stanisława, Korczyńska Helena, Krasoniowa Józefa, Łosiowska Leonarda, Mączyńska Walerja, Ostrowska Anna, Pogiernicka Malwina, Rachwałówna Julja, Robaczewska Marja, Somogyi Stefan, Szafrańska Marja, Szulencka Kazimiera, Wojtarowicz Stefan, Wydro Franciszek, Ziembianka Zofja.

Drukarnia „Nowin Krajozn." Kraków, ul. Straszewskiego 22.